

[Johs. Christiansen.]

udmålingen af de militære forpligtelser, Danmark har påtaget sig. Det måtte have været muligt at gøre de andre pagtlende begribeligt, at det økonomisk hårdt anspændte Danmark ikke kunne magte både at holde sin sociale front intakt, at gennemføre en stor oprustning og at yde milliardbeløb til de råstofrige medallieredes oprustning. Det er kun nogle få dage siden, finansministeriet gjorde op, at Danmark alene i indeværende år gennem de voldsomt opskruede råstofpriser må præstere en sådan særydelse på 1 000—1 100 mill. kr. Sådan er stillingen, og også dette forhold burde der i tide have været taget fornødent hensyn til.

Forsøget på at gøre den af os skitserede ordning til at være omtrent lige så dyr som flertallets vil ikke lykkes. Det er et for morsomt forsøg. For det første gør man fremdeles meget ud af vor tanke om at tilstræbe en gradvis flytning af militære anlæg fra den tæt bebyggede hovedstad. Jeg gjorde under første behandling udtrykkeligt opmærksom på, hvordan denne ordning skulle opfattes. Det er derfor ganske uden mening at ofre en hel spalte i flertalsbetænkningen derpå. Jeg har sagt, at man til en begyndelse måtte undlade at opføre nye militæranlæg på Københavns grund, medens flytningen af bestående anlæg derefter måtte foretages i det omfang og det tempo, som var økonomisk forsvarligt og overkommeligt. Så synes jeg ærlig talt, det er hen i vejret at stille det op, som om det hele skulle ske i løbet af en 2—3 år, og så tage det beløb, som derved fremkommer, og lægge det til det, som vor militærordning koster, så man kommer til det, jeg havde nær sagt latterlige, resultat, at så er vor militærordning lige så dyr som flertallets. På den måde skal man ikke regne med — det føler jeg mig i hvert fald sikker på — at vinde nogen tilhængere andre steder.

Dernæst vil jeg gerne om dette spørgsmål gøre den bemærkning, at nu foreligger der, såvidt jeg kan tælle det sammen, ikke mindre end 2 à 3 forskellige opgørelser over, hvad en sådan flytning vil koste. Det vidner ikke om, at der er særlig bund i de regnestykker, man har foretaget på dette område. Derfor foreslår jeg, at vi lader det hele ligge og holder os til det, som er sagt fra radikal

side, og hvad der er sagt fra radikal side, har jeg gentaget nu her, og derfor mener jeg, det må være nok om den ting.

Men den beregning, administrationen har foretaget med hensyn til omkostningerne ved gennemførelsen af den af os skitserede ordning, er forkert og måtte blive forkert, når man ville foretage den uden at have det radikale venstres medlemmer ved hånden, uden at vi var med, da beregningen foretoges. Jeg advarede imod det allerede under første behandling; man har ikke fulgt advarslene. Der foreligger nu, oplæst af formanden, rettelse til denne beregning; som to gange i forvejen er foretaget ovre i ministeriet. Det vidner ikke om, at man har været særlig stiv i at beregne omkostningerne ved den af det radikale venstre skitserede ordning; hvis ikke jeg personlig havde gjort administrationen opmærksom derpå, var den af den højtærede formand nu givne rettelse ikke kommet frem. Jeg kan videre oplyse, at den for hærens vedkommende foretagne beregning er i det mindste ca. 50 mill. kr. for høj; det bliver den bl. a., fordi man går ud fra, at også vor hærordning tænkes kalkuleret af efter stormagts-hærenes mønster, hvad der naturligvis ikke er hensigten fra vor side. Der er våbenarter, meget kostbare våbenarter, som ikke uden videre lader sig overføre i samme forhold til vor ordning som det, hvori de opræder i flertallets ordning. Men lad mig nøjes med at sige, at det vil være praktisk, inden man går videre i sine funderinger over, hvad det radikale venstres ordning vil koste eller ikke vil koste, at man ikke kommer ud i yderligere beregningsuføre. Jeg tror, det er et praktisk råd, jeg giver, og jeg tror, det vil være praktisk at følge det.

Stillingen er og bliver da den, at ærligt og nøgternt gjort op vil en militærordning på grundlag af de retningslinier, vi har angivet, koste 300—400 mill. kr. mindre end flertallets, og jeg skulle tage meget fejl, om landets befolkning i en tid med store vanskeligheder og stigende byrder ikke med den allerstørste interesse vil mærke sig denne meget betydelige finansielle forskel på flertallets og vor ordning, så meget mere som flertallets dog ikke yder den militærpolitiske sikkerhed, den foregiver at være udtryk for.

Jeg skal ikke ofre mange ord på det af-